GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 112. *Lunĭ, Marţĭ 21 Maiu (2 Iunie)* 1885.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de Marţĭ ḍiarulŭ nu va apăré până Mercurĭ séra.

Braşovŭ, 20 Maiu (1 Iunie) 1885.

De unŭ timpŭ încóce n'amŭ mai urmăritŭ cu atenţiunea de mai 'nainte articulii ḍiarelorŭ maghiare, atâtŭ de înveninaţĭ în ceea ce privesce raporturile dintre Maghiarĭ şi Nemaghiarĭ.

Lucrulŭ sĕ póte esplica uşorŭ. Suntemŭ sătui de sofismele neleale, şi de reaua credinţă ce respiră din articulii foilorŭ maghiare, şi nu ne mai însuflă respectŭ insultele şi insinuările lorŭ, pentru că scimŭ c'avemŭ de a face cu nisce ómenĭ, pe carĭ îi conduce pasiunea órbă, şi fanatismulŭ de rassă, nu însĕ mintea rece şi argumentele sănĕtóse.

Sistema de înegrire ce o practică pressa maghiară faţă cu totŭ ce nu este maghiarŭ, nu dovedesce, decâtŭ contrarulŭ afirmaţiunilorŭ sale, c'ar voi binele nostru, alŭ nemaghiarilorŭ.

Nicĭ pomană de bună voinţă. Tótă inţelepciunea politicei unguresci se concentréză în tendinţele nebunescĭ de a nimici acele individualităţĭ naţionale, carĭ s'au desvoltatŭ de sute de anĭ şi s'au întăritŭ alăturĭ cu individualitatea rassei maghiare şi independentŭ de dênsa.

Stămŭ faţă cu pasiunea şi fanatismulŭ, şi avêndŭ a suportá lovirĭ din ce în ce mai vehemente şi mai brutale, amŭ trebuitŭ se perdemŭ orĭ ce speranţă, de a puté sĕ ne lămurimŭ cu contrarii noştri, cu puterea argumentelorŭ.

Nu argumentele, ci numai faptele mai potŭ valorá aḍi în lupta nóstră contra despotismului unguresců, faptele dictate de adevĕratulŭ patriotismŭ, faptele leale româneseĭ, prin carĭ sĕ dovedimŭ că zădarnice sunt tóte încercările de a ne sugrumá limba şi naţionalitatea şi că sĕcurea ce-o îndréptă aḍi duşmanii neamului nostru asupra trupinei româneseĭ se póte întórce mâne în potriva lorŭ.

Despotimulŭ ce bântue aḍi ţéra şi poporulŭ nostru se póte cunósce şi din acea împrejurare, că mĕsurile administraţiunei publice se contradicŭ. Intr'o localitate se interḍice şi se suprime ceva ce în altă localitate se toleréză ca ceva ce nu carambolézá cu legea şi cu aşeḍĕmintele statului.

Nimicŭ nu póte ilustrá mai bine volnicia procederei maghiare, ca aceste conraḍicerĭ. Décă legea ar fi busola faptelorŭ administraţiunii unguresci, atuncĭ nu s'ar puté ca într'o localitate sĕ fie permisŭ séu toleratŭ ceea ce în altă localitate este interḍisŭ; nar fi posibilŭ ca astăḍĭ sĕ fie declaratŭ de ilegală şi de duşmană statului o faptă, care erĭ, pe când domneau aceleaşĭ legĭ, era legală.

Natura despotului este ca sĕ asuprésca pe celŭ ce se află în sfera puterei sale după placŭ. Norma după care se dirige elŭ este passiunea órbă şi pofta de rĕsbunare.

Astfelŭ, de esemplu, se esercitéză de unŭ şirŭ de anĭ încóce unŭ terorismŭ cumplitŭ asupra Blaşiului şi alŭ institutelorŭ sale de învĕţămêntŭ române. Din nenorocire poftele inimice nu întimpină resistenţă energică din partea celorŭ ce stau în fruntea Blaşiului şi alŭ învĕţămêntului de acolo.

Urmările suntŭ destulŭ de bătatóre la ochĭ. Amŭ ajunsŭ aşa departe încâtŭ în Blaşiu, vechia reşedinţă a metropoliei române unite, nu se mai póte ţiné unŭ maialŭ nu se póte aranja unŭ balŭ fără a se cere mai înainte permisiunea ministrului de culte.

Pe când domnea absolutismulŭ nemţescŭ cu gendarmii lui Bach nu se puté întêmpla ceea ce se întêmplă aḍi în Blaşiu, unde trebue sĕ se cérḍ voiă dela ministru pentru ca scólele române sĕ-şĭ pótă serba maialulŭ.

Departe amŭ mai ajunsŭ cu liberalismulŭ unguresců décă nicĭ o nevinovată petrecere de scolarĭ nu se póte face în deplină libertate sub conducerea şi supraveghierea autorităţilorŭ scolare instituite pe basa legii.

Cine pĕcătuesce, celŭ ce mâncă şépte pânĭ, orĭ celŭ ce le dă? Lăsămŭ rĕspunsulŭ în judecata maturului cetitorŭ, déră surprinḍĕtóre este şi rĕmâne pentru orĭ şi cine metoda prin care ministrulŭ de culte crede a paralisá spiritulŭ naţionalŭ, ce străbate şi şirurile tinerimei române din Blaşiu precum cuprinde pe acele ale tinerimei nóstre din tóte părţile.

Judece lumea imparţială şi dréptă, décă unŭ sistemŭ de guvernare poreclitŭ: constituţionalŭ, mai póte întruni în sine condiţiunile de vitalitate, când află plăcere în a regularisí şi prigoní chiar şi nevinovatele petrecerĭ ale scolarilorŭ de prin licee!

SCIRILE ḌILEI.

Ministrulŭ de comunicaţiune br. Gabriel Kemeny s'a făcutŭ membru alŭ reuniunei de maghiarisare din Clujiu cu 100 fl. După cum spune »Magyar Polgar,« ministrulŭ 'şi-a espimatŭ satisfacţiunea şi aprobarea sa ,asupra acţiunei plină de tactŭ, de mĕsură, dér şi însufleţită şi corectă a reuniunei.«

—0—

Ni se crie din Budapesta cu data 29 Maiu: Sesonulŭ mortŭ s'a începutŭ, căldura cresce, cine póte se depărtéză din capitală. Esposiţiunea în ḍilele de lucru este fórte puţinŭ cercetată. Suntŭ ḍile destule, în carĭ puternicii noştri cu esposiţiunea suntŭ bunĭ-bucuroşĭ dacă potŭ încassa câte 4000 fl. din bilete, pre când ca sĕ se acopere tóte spesele ar trebui sĕ încasseze în tótă ḍiua celŭ puţinŭ 12,000 fl. Publiculŭ din afară numai la Rosalii a mai fostŭ ce a fostŭ. De atuncĭ capitala éră a începutŭ d'a fi mai liniştită. Odăi de închiriatŭ se află mai pre tóte stradele »quantum satis,« chiar şi în centru se găsescŭ. Ţéra este sĕracă şi ómenii nu prea au banĭ pentru a face parade.

—0—

Ministrulŭ de culte Trefort are de gândŭ, câtŭ va mai fi ministru, sĕ înfiinţeze pe lângă fiecare preparandiă de statŭ câte unŭ orfelinatŭ; în ăstŭ modŭ se vorŭ organisa, ḍice elŭ, şi preparandiele confesionale.

—0—

Consiliulŭ comunalŭ din Viena a dăruitŭ 2000 fl. pentru sĕracii din Pesta.

—0—

In pădurea de lângă Papolţŭ numită Kisvesz, comitatulŭ Trei-Scaune, patru lupĭ au intratŭ în turmele de oi ce pascŭ acolo omorândŭ 150 de oi.

—0—

Consilierulŭ magistratualŭ din Timişóra, Emerich Dolveth s'a împuşcatŭ cu unŭ revolverŭ. Motivulŭ se ḍice că ar fi starea materială rea séu relaţiunĭ familiare nenorocite. Elŭ e tată a patru copii.

—0—

Cu data de aḍĭ 1 Iuniu mersulŭ trenurilorŭ s'au schimbatŭ. Cetitorii fóiei nóstre se potŭ orienta din noua ordine de plecare publicată în pagina a patra.

—0—

Societatea »Tinerimea română« din Bucurescĭ va serba Marţĭ în 21 Maiu v. a opta aniversare. Se va ţinea şedinţă publică în localulŭ universităţii. D. I. St. Radianu va ţiné o conferinţă despre »Individŭ şi Naţiune.«

—0—

Unŭ congresŭ internaţionalŭ de dreptŭ comercialŭ se va ţiné la Anversŭ. România va fi representată la acestŭ congresŭ de d. Al. Degre, membru la Inalta Curte de Casaţiă şi de Justiţiă.

Intrunirea învĕţătorilorŭ românĭ în Minteulŭ Gherlei.

Din marginea Câmpiei 28 Maiu 1885.

Domnule Redactor! Sosindŭ aséră târḍiorŭ dela Minteulŭ Gherlei, unde şi-a ţinutŭ ăstŭ anŭ »Reuniunea învĕţătorilorŭ românĭ gr. cat. din jurulŭ Gherlei« adunarea generală anuală, mi-a fostŭ cu nepuţinţă a-ţĭ raporta imediatŭ despre decursulŭ acestei adunărĭ. Decĭ mĕ apucŭ astăḍĭ a face, ce nu s'a pututŭ ierĭ. Adunarea acésta a fostŭ a VI-a numĕrată dela începutulŭ Reuniunei, care cuprinde toţĭ învĕţătorii şi învĕţătórele române gr. cat. începêndŭ dela Borşa (de lângă Clujiŭ) spre N. până la Căpuşŭ şi iarăşĭ dela Olpretŭ spre O. până la Bistriţa, adecă 12 districte protopopescĭ. Lângă cele vechĭ s'au mai adusŭ acum la dorinţa espresă a respectivilorŭ şi docenţii din districtulŭ protop. alŭ Betlénului, şi condiţionatŭ cei dela Surducŭ din marginea Selagiului.

Scopulŭ acestei reuniunĭ este d'a ţiné pe învĕţătorĭ în curentŭ cu progresulŭ şi resultatele practice ale scinţelorŭ pedagogice şi didactice etc. Pentru de a puté ajunge acestŭ scopŭ, învĕţătorii citescŭ cărţĭ pedagogice din biblioteca Reuniunei — cu centrulŭ în Gherla şi câte o fóiă pedagogică; ţinŭ adunărĭ în fiecare districtŭ protop. tómna şi primăvara, în care se citesce câte o disertaţiune didactică orĭ pedagogică şi se ţine de docintele localŭ o lecţiune practică cu pruncii din cutare obj. de învĕţămêntŭ; apoi se mai resolvescŭ şi alte cestiunĭ ce taie în sfera scolastică. Totŭ acésta se face şi la adunarea generală, adecă se citescŭ disertaţiunĭ şi se face esamenulŭ de vară cu pruncii din comuna în carea se ţine adunarea — în faţa tuturorŭ docinţilorŭ din întregulŭ raionŭ alŭ Reuniunei şi a comitetului centralŭ din Gherla, ce constă din unŭ d. canonicŭ ca preşedinte şi profesori-preparandialĭ. S'a îmbinatŭ cu adunarea generală ţinerea esamenelorŭ din simplulŭ motivŭ, pentru de a se da mai mare îndemnŭ docinţilorŭ la împlinirea chemărei lorŭ, care — precum se scie — se oglindéză în esamenŭ, în care'şĭ póte, dacă pricepe, sĕ-şĭ espună tótă sciinţa sa.

După aceste premise, sĕ mĕ întorcŭ la meritulŭ lucrului. Adunarea s'a ţinutŭ în Minteulŭ Gherlei la d. protopopŭ Al. Bene, carele — precum se scie — în primii anĭ ai esistenţei acestei Reuniunĭ nicĭ n'a voitŭ sĕ-o cunóscă, cu tóte că învĕţătorii d-sale aveau şi au — precum s'a vĕḍutŭ acuma — cea mai mare lipsă de astfelŭ de întrunirĭ. Adunarea a decursŭ în rêndŭ bunŭ, încâtŭ privesce partea administrativă a Reuniunei. Au disertatŭ învĕţătorulŭ dela scóla normală din Lăpuşŭ d. Al. Latişŭ — despre »Avantagiele economiei micĭ (Comasate) în raportŭ cu economia estinsă séu împrăştiată,« o disertaţiune, carea pentru valórea sa internă s'a hotărîtŭ a se tipări şi distribui între membri; iar învĕţ. din Sântejude d. P. Grama despre »folosulŭ industriei de casă la poporulŭ română.« — Din raportulŭ generalŭ alŭ comitetului amŭ vĕḍutŭ, că atâtŭ biblioteca câtŭ şi averea Reuniunei au crescutŭ, că tóte districtele protop. afară de alŭ Olpretului — şi-au ţinutŭ ambele adunărĭ filialĭ, ceea ce este unŭ progresŭ însemnatŭ faţă cu mişcările literare din anii trecuţĭ — semnŭ învederatŭ că ómenii au începutŭ a se familiarisa şi a sci aprecia însemnătatea acestorŭ adunărĭ. Dovadă şi adunarea generală din ăstŭ anŭ, la care au convenitŭ la 76 membri ordinarĭ, afară de onoraţiorĭ, între carĭ amŭ vĕḍutŭ pre dd. protop. I. Velle dela Deşiu şi V. Puşcariu dela Sântejude, pretorele dela Gherla, Br. Banffy, mai mulţĭ preoţĭ şi poporulŭ credinciosŭ din Mintiu. Intre conclusele luate, merită amintire următórele:

1. Comitetulŭ centralŭ s'a însărcinatŭ cu edarea unui almanach — respective călindarŭ pedagogicŭ în care

sĕ se tipărĕscă şi disertaţiunile cele mai meritóre ale membrilorŭ sĕi. 2) Sĕ se înfiinţeze în tóte districtele protop. de pe teritoriulŭ Reuniunei şi biblioteci tractualĭ învĕţătorescĭ. 3. La adunările filiale sĕ participe representanţii subreuniunilorŭ învecinate. 4. Adunarea generală proximă sĕ se ţină în Borşa, eventualminte în Deşiu, Iclodŭ, séu Buza.

Nu potŭ încheia acestŭ raportŭ fără de a aminti, că la esamenulŭ ce s'a ţinutŭ în Minteu (o comună curată românéscă de 1400—1500 suflete) din 90 pruncĭ obligaţĭ a frecuenta scóla nu s'au presentatŭ decâtŭ numai 17 prunci, şi că a reuşitŭ sub tótă critica. Invĕţătorulŭ ca şi pruncii cugetai că nu s'au mai vĕdutŭ, aşa vorbiau unii cu alţii. Unele obiecte, precum »învĕţămentulŭ intuitivŭ«, fisica, gramatica, limba română nicĭ nu s'au propusŭ. Din religiune s'a prevenitŭ cu esamenulŭ adunarea, pre semne, ca sĕ nu ţină esamenulŭ prea lungŭ, căcĭ aşa n'a ţinutŭ numai ½ óră!! A propo! era sĕ uitŭ a aminti, că esamenulŭ a aflatŭ de bine dl. protopopŭ Bene a dispune sĕ se ţină în şura d-sale—înfrumseţată cu frundarŭ, pe semne ca sĕ pótă sugărĭ (fuma) negenatŭ şi sub durata esamenului. Décă atarĭ esamene se dau la reşedinţa protopopéscă, ne putemŭ închipui ce va fi în celelalte comune de sub inspecţiunea cea înţeléptă a d-sale. Şi apoi acésta se întêmplă în Minteu sub ochii şi în préjma Prea On. consistorŭ scolasticŭ! De sigurŭ va fi fostŭ încântatŭ d. canonicŭ Şerbanŭ, vechiŭ directorŭ scolarŭ! Dar iarăşĭ mĕ întorcŭ, d-lŭ. protopopŭ se vede, că a voitŭ sĕ suplinéscă tóte scăderile prin formalităţĭ. Aşa, primirea membrilorŭ, atâtŭ a comitetului centralŭ câtŭ şi a docenţilorŭ a fostŭ fórte cordială şi la masa sa a ospĕtatŭ, cu multă bunăvoinţă, pre toţĭ docenţii adunaţĭ fără deschilinire, ceea ce n'a făcutŭ până acuma nicĭ unŭ d. protopopŭ. Dar lumea de astădĭ nu cércă atâta la formă, cât mai multŭ la fondulŭ lucrurilorŭ. Ospeţele nu'sŭ lucrurĭ secundare la astfelŭ de convenirĭ, iar esenţa o forméză în casulŭ de faţă esamenulŭ, unde are preotulŭ ca directorŭ şi docentele — ca ordinarulŭ scólei a'şĭ arĕta interesulŭ, zelulŭ şi resultatulŭ activităţii lorŭ anuale şi acésta nu numai în faţa părinţilorŭ nesciutorĭ de carte, ci în presenţa a 70-80 cărturarĭ.

Écă, d-le Redactorŭ, resultatulŭ adunărei generale amintite, deşi în sine nu prea îmbucurătorŭ, dar încâtŭ amŭ observatŭ o mai mare interesare a docenţilorŭ de dênsa, potŭ dice, că începe a'şĭ aduce ródele sale binefăcĕtóre. Fie! Corespondintele.

Serbări în Cluşiu.

Domnule Redactorŭ! Inteligenţa română din Cluşiu a serbatŭ diua de 3 (15) Maiu în grădina Stadler. S'au ţinutŭ mai multe toaste, s'a accentuatŭ necesitatea solidarităţii, desbrăcându-se fiecare de egoismŭ şi de interesele private, şi conlucrândŭ în armonia comună. Musica ne delectă cu melodii naţionale, ér toţĭ cei presenţĭ au intonatŭ câteva strofe din »Deştéptă-te Române.« In diua de 3/15 s'a celebratŭ serviciu divinŭ în biserica dinăuntru făcêndu-se rugăciune pentru sufletele martirilorŭ libertăţii. — La 21 Maiu inteligenţa română a întocmitŭ nu »maialŭ« totŭ în sala din grădina Stadler. Cam pe la 7 óre întregŭ publiculŭ inteligentŭ din locŭ şi câteva familii din jurŭ s'au adunatŭ pentru a-şĭ petrece câteva momente, cei tinerĭ danţândŭ şi conversândŭ împreună, ér cei bĕtrênĭ parte delectându-se în petrecerea junilorŭ, parte povestindŭ împreună. Intregŭ decursulŭ petrecerei a fostŭ fórte vialŭ şi animatŭ durândŭ până în dorĭ de di, când cu toţii deplinŭ îndestuliţĭ s'au depărtatŭ cătră casă. S'au danţatŭ jocurĭ naţionale şi s'a vorbitŭ numai românesce.

Nu potŭ sĕ lasŭ neuitate numele stimatelorŭ Dómne şi Domnişóre carĭ le amŭ vĕdutŭ la astă petrecere curatŭ românéscă. Au fostŭ presente D-nele: Coroianŭ, Isacŭ, Poppŭ Leontinŭ, Podóba, Nestorŭ, Petranŭ, Rosescu, Piposŭ, Baldi, Truţa, Popŭ Alecsiu, Hoszu, Laposteanu, Ianki, Nasta, Popŭ Valeriu, ş. a.; apoi d-şórele: Elena Nestorŭ, Cornelia şi Virginia Popŭ, Rosescu Maria şi Amalia, Maria Laposteanu, d-şóra Fülöp, Maria şi Elisa Nasta, Ana şi Sidonia Popŭ, Aurelia Janky, Tulia Hoszu, Maria Mureşanŭ, ş. a. multe pre carĭ nu le-amŭ pututŭ cunósce, tóte în vestminte frumóse cu gustŭ întocmite, dar fără luxŭ.

Totŭ cu astă ocasiune aflu de bine a aminti, că în diua de Rosalii poporulŭ românŭ Cluşianŭ de religia gr. cath. conformŭ datinei religióse a eşitŭ cu darurile la câmpŭ. Ţĭ se împlea inima de bucuriă când vedeai dealungulŭ stradei principale mai multe sute de Românĭ mergêndŭ în ordine cu icónele şi prapori spre a binecuvênta sĕmĕnăturile, şi când audiai rĕsunândŭ stradele oraşului maghiarŭ de cântarile armonióse pline de pietate religiósă intonate românesce de Rvdss. D-nĭ preoţĭ, oficianţĭ Rvdss D. protopopŭ Gavrilŭ Popŭ, M. O. D-nĭ Vasiliu Podóbă şi Vasiliu Dumbravă, precum şi de cantorulŭ localŭ Iacobŭ Mureşianŭ, de pruncii de scólă şi de întregŭ poporulŭ. Acésta a servitŭ şi ca documentŭ că în deşertŭ strigă foile maghiare locale că Cluşiulŭ e oraşŭ purŭ maghiarŭ, căcĭ în acestŭ oraşŭ afară de o mulţime mare de alte naţiunĭ se află şi vr'o 4000 locuitorĭ românĭ, carĭ ţinŭ la naţionalitatea lorŭ şi la datinile străbune, şi nu se lasă a fi înghiţiţĭ nicĭ a dispărĕ fără urmă în marea închipuită maghiară. Caracterulŭ poliglotŭ alŭ statului pre lângă tóte încercările şi falsificările apare tocmai aşa de eclatantŭ în mare ca şi în micŭ.

Munteanulŭ.

Maialulŭ scolarilorŭ din Blaşiu

Blaşiu, 31 Maiu 1885.

Junimea studiósă dela gimnasiulŭ nostru de aicĭ îşĭ ţinŭ erĭ aşa numitulŭ »maialŭ«. Timpulŭ fiindŭ frumosŭ, petrecerea a fostŭ atâtŭ de bine căutată, cum de multŭ nu s'a mai vĕdutŭ în Blaşiu. Damele şi domnişórele, din locŭ şi din giurŭ, mare parte în costume naţionale, luară parte în numĕrŭ completŭ la acéstă serbare naţională. Dicŭ naţională, dar mai nimeritŭ aşŭ putê-o numi tradiţională naţională, căcĭ aci s'au ţinutŭ maialele scolarilorŭ de unŭ lungŭ şirŭ de anĭ totŭ în diua de 3 (15) Maiu, până odată cei puternicĭ ai dilei ne interdiseră de a mai petrece în diua de 3 (15) Maiu, pentru că este diua aniversară a adunărei naţionale dela 1848. Acumŭ *numai după încuviinţare dela ministerŭ putură face studenţii noştri maialulŭ,* şi nu la 3 (15) Maiu, ci la 30 Maiu şi şi atuncĭ au fostŭ opriţĭ de a cânta „Rĕsunetulŭ nêmului nostru, care ne invită la deşteptare*).

Se vede că cei tarĭ ai dilei arŭ voi două lucrurĭ: 1. se ne uitămŭ trecutulŭ istoricŭ şi 2. sĕ nu ne deşteptămŭ în vecii vecilorŭ; da, aşa credŭ eu că aceste două lucrurĭ le-arŭ voi dumnélorŭ. Dar le rĕspundemŭ sĕ 'şĭ pună pofta în cuiu! Până când damele nóstre portă cu fală costumulŭ naţionalŭ, până când Românii noştri vorbescŭ şi cultivă dulcele graiu naţionalŭ, aruncĕ-ne sórtea cum 'i va plăcea, totŭ Românĭ vomŭ rĕmânea, neuitându-ne trecutulŭ istoricŭ şi deşteptându-ne spre viaţă nouă.

Ne era mai mare dragulŭ, ni se umplé inima de bucuriă, când vedeamŭ în jocŭ preste (100) o sută părechĭ de jucătorĭ tinerĭ şi drăgălaşĭ, speranţa şi fala naţiunei nóstre de ambele sexe. Trei ofiţerĭ românĭ dela reg. de infanteriă din Alba-Iulia, câţĭ-va universitarĭ din Peşta, câţĭ-va academiştĭ din Sibiiu, veniră sĕ ia parte la bucuria fraţilorŭ lorŭ mai tinerĭ, dimpreună cu alţii mulţĭ din apropiare şi depărtare. Apoi sĕ fi vĕdutŭ pe studenţii noştri cu câtă sinceritate îşĭ invitau óspeţii la corturile lorŭ, ca sĕ-i omenéscă cu bĕuturĭ şi tutunŭ; cum le umblau în rêndŭ, cum le făceau tóte comodităţile posibile, numai ca ei sĕ se afle bine. Şi s'au şi aflatŭ bine toţĭ óspeţii, atâtŭ între studenţĭ câtŭ şi în familiele inteligenţilorŭ de aci, unde fură ospĕtaţĭ cu o ojină românéscă. Dea D-deu, ca berculŭ metropolitanŭ sĕ vĕdă şi în viitorŭ, în totŭ anulŭ, câteva petrecerĭ atâtŭ de naţionale, unde damele sĕ se presinte tóte în costume naţionale, ér jocurile încă sĕ fie câtŭ numai se póte tóte naţionale.

Incetulŭ cu încetulŭ sĕ ne curăţimŭ totŭ ce avemŭ: pomĭ de omide, holdele de polomide, limba de vorbe streine, portulŭ de sdrenţe jidovescĭ şi joculŭ de învêrtiturĭ neromânescĭ! *I. P. R.*

*) Imnulŭ: »Deştéptă-te Române«.

Bucurescĭ, 18 Maiu st. v.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

Vĕ veţĭ fi aducêndŭ aminte, d-le Redactorŭ, că într'o fóiă de peste Carpaţĭ s'a făcutŭ imputarea tinerilorŭ românĭ emigraţĭ în România, că ei ar fi avêndŭ legăturĭ cu »grupulŭ socialistŭ« din Bucurescĭ.

A trecutŭ mai multŭ timpŭ, fără ca acéstă imputare sĕ fie p'aci băgată în sémă. Dar cu ocasiunea serbării dilei de 3 (15) Maiu în Bucurescĭ, acea însinuare făcută la adresa Românilorŭ transcarpatinĭ a fostŭ respinsă într'unŭ modŭ categoricŭ la banchetulŭ, ce s'a ţinutŭ în diua de 3 (15) Maiu, ér celŭ ce a adusŭ la adevĕrata ei valóre însinuarea sciută a fostŭ d-lŭ inginerŭ N. Făgărăşanu.

Indată după primulŭ toastŭ, d-lŭ Făgărăşanu luândŭ cuvêntulŭ şi vorbindŭ asupra însĕmnătăţii dilei de 3 (15) Maiu, arată că sub forţa împrejurărilorŭ s'a realisatŭ contrarulŭ dorinţei Românilorŭ Transilvăneni. Insĕ pentru ca dorinţele Românilorŭ sĕ pótă realisă, se cere o lucrare stăruitóre, se cere mai ântêiu de tóte desbrăcarea de unele însuşirĭ defectuóse, ale cărorŭ efecte parŭ a fi fostŭ deja simţite de predecesorii noştri, şi care suntŭ în prima liniă ura şi pasiunea. Numai simţirea relelorŭ efecte ale urei şi pasiunei a pututŭ sĕ facă pe poetulŭ naţionalŭ Andreiu Mureşianŭ sĕ esclame cătră Românĭ, »că pe ei ti nimici a pismei rĕutate şi órba neunire la Milkovŭ şi Carpaţĭ.“ Pasiunea, pe care nu o póte stăpâni Românulŭ, îlŭ face adesea nedreptŭ chiar cătră fraţii sĕi, şi avemŭ în acéstă privinţă de curêndŭ unŭ esemplu, unde unŭ confrate, póte pentru vre-o mică neînţelegere personală cu vre-unulŭ din noi de aicĭ, nu s'a pututŭ stăpâni sĕ aducă o acusare nedréptă în publicŭ Românilorŭ emigraţĭ de peste Carpaţĭ, susţinêndŭ unŭ neadevĕrŭ patentŭ, unŭ lucru despre care elŭ era în posiţiă sĕ scie, că nu este adevĕratŭ anume, că Românii emigraţĭ de peste Carpaţĭ arŭ face causă comună cu socialiştii. Acésta este unŭ neadevĕrŭ şi este o acusare nedréptă, care se face Românilorŭ de peste Carpaţĭ. Românii de peste Carpaţĭ nu vorŭ putê face nicĭ-odată causă comună cu socialiştii, fiindcă socialiştii susţinŭ cosmopolitismulŭ şi négă naţio-

FOILETONŬ.

O călătoriă în Bucovina.

Imĭ place a ceti diare şi a călĕtori.

De multŭ avémŭ de gândŭ sĕ facŭ o călĕtoriă în Bucovina, dér ocupaţiunile mele dela moşiă nu-mĭ permiseră. In urmă avură şi ele milă cu mine ca sĕ-mĭ astêmpĕrŭ dorulŭ, şi eu, veselŭ ca nicĭodată, poruncii lui Ionŭ sĕ înhame caii şi hai la gară.

Bunŭ teafĕrŭ amŭ ajunsŭ la Sucéva. Mâna vameşilorŭ n'avea multŭ sĕ caute prin bagagiulŭ meu, deórece luasemŭ cu mine numai unŭ geamantanŭ micuţŭ. Unŭ hamalŭ obraznicŭ ca mai toţĭ hamalii îmĭ luă numai decâtŭ geamantanulŭ şi făcêndŭ din ochĭ unui birjarŭ evreu acesta 'mĭ dice cu surîsŭ de câştigŭ pe buze: »piftiţĭ bierule, in ai birjă sei mai bună.“ Era şi bună nu-i vorbă, puteai cerne prundarĭ prin ea în voia cea bună — dér ce era sĕ facŭ — era totŭ cea mai bună, plătescŭ hamalului, care nu se uitase cu ochĭ bunĭ la mine, ér în urmă îlŭ audii ceva vorbindŭ în limba pe care n'o cunoscŭ, căcĭ vorbia rusesce. Ce dracu, îmĭ gândii eu, au ajunsŭ Galiţienii până pe aici.

Birjarulŭ meu bătea în cai câtŭ putea — sciţĭ de dragoste: în locŭ de ovĕsŭ caii pe la Sucéva suntŭ învĕţaţĭ a mânca păruéla — unŭ metodŭ nou inventatŭ de birjarĭ, necunoscutŭ chemiei — căcĭ pielea cailorŭ sub desele loviri în locŭ sĕ li se cojéscă se subţie. La mijlocŭ de cale, caii deprinşĭ a se rĕsbuna, nu mai voescŭ sĕ tragă. Zădarnicŭ a fostŭ strigătulŭ, zădarnică bătaia.

Birjarulŭ mĕ invită a mĕ da josŭ din birjă. Ce era se facŭ, cu tóte că n'aveamŭ poftă sĕ mergŭ pe josŭ mai cu sémă că-sŭ cam uşurelŭ. Cum mĕ dau josŭ, caii o iau la fugă. Birjarulŭ se făcea că-i oprea. Ei fugŭ, eu strigŭ, ér ómenii carĭ treceau, rideau de mine. Ajungŭ în urmă cu mare greu birja, udŭ din capŭ până în tălpĭ, mĕ suiu de nou şi spunŭ birjarului sĕ mĕ ducă la mănăstire la Sf. Ionŭ.

— Bine chicóne!

In urmă, după ce m'am scoborîtŭ încă de vre-o trei orĭ şi ér m'am suitŭ, am ajunsŭ la loculŭ doritŭ. — Inaintea mea se înălţă turnulŭ ziditŭ de trupele fugare ale lui Carolŭ XII, regele Svediei, după bătaia nenorocită din Basarabia. Pe sub acestŭ turnŭ, plinŭ de inscripţii fără valóre, căcĭ nu cuprindŭ unŭ trecutŭ istoricŭ, ci nume de ale studinţilorŭ gimnasialĭ avêm sĕ trecŭ ca se vinŭ în curtea bisericei. Câte-va chilii murdare şi pe cale de a se risipi după cuvintele: Din pămêntŭ eştĭ luatŭ şi în pămêntŭ te vei întórce, unde vei mai duce cu tine şi vieţile unorŭ bieţĭ călugărĭ, carĭ trăescŭ cum dă domnulŭ din venitulŭ bisericei, plus unŭ salarŭ de 300 fl. v. a. pe anŭ. —

Birjarulŭ trage înaintea uşei Archimandritului — la scară.

De-odată unŭ omŭ îmbrăcatŭ nemţesce, cu lanţŭ de argintŭ pe după gâtŭ şi pe degete nisce inele — sciţĭ aşa de marĭ, că de ţi-ar dá o palmă cu ele pe mânĭ te culcă la pămêntŭ — credeamŭ sĕ fie viţă de mitocanŭ de pe la Bucurescĭ — dér d-sa mi-se recomandă ca administratorulŭ mănăstirii.

Éc'o bună, îmĭ gândii. S'a desredicatŭ mănăstirea d le Turturică, căcĭ astfelŭ se chemă. — Ba nu, părintele Darie face cură de pişlécŭ (lapte acru).

Vĕdêndŭ că nu mĕ potŭ înţelege, plătescŭ birjarului şi întru în odaiă. Aerulŭ călugărescŭ, imcompatibilŭ cu nasulŭ meu, se luptă puţinŭ cu elŭ apoi, fiindu-i nesuferibilŭ, face divorţŭ afirmândŭ reclamă prin unŭ lungŭ şi tare strănutatŭ. Strĕnutatulŭ meu află unŭ ecou care venea din partea aceea, unde mi se dise că părintele Darie se preumbla, dér ecoulŭ era desŭ repetatŭ aşa că amŭ credutŭ a audi unŭ jocŭ de ecou alŭ naturei, dér în realitate nu era aşa. Părintele Darie avea o maşină care-i procura plăcerea a audi bubuitulŭ tunetului ca şi cum ar fi în timpŭ de luptă, — ér fantasia vióiă prefăcea pomii din grădină în şirŭ de óste.

I se raportase părintelui Darie c'a venitŭ unŭ boerŭ

nalitatea, ér Românii transcarpatinĭ nicĭ-odată nu-şĭ vorŭ renega naţionalitatea lorŭ.

Incheindŭ toastulŭ sĕu, d-lŭ Făgărăşanu doresce sĕ védă că dispare dintre Românĭ ura şi pasiunea, şi se întemeiéză unitatea de sêmţĕminte, ca în comunŭ acordŭ sĕ lucreze după maxima străbună, „quid quid agis, prudenter agas et respice finem.« Inchină dar pentru unirea în sêmţĕminte!

M'am credutŭ datorŭ, domnule Redactorŭ, a Vĕ comunicá cuprinsulŭ acelei părţĭ a discursului d-lui Făgărăşanu, care conţine respingerea însinuaţiunei nedrepte făcute la adresa Românilorŭ transcarpatinĭ. D-vóstrĕ veţĭ face unŭ serviciu tuturorŭ emigraţilorŭ publicândŭ acésta într'o fóiă peste Carpaţĭ, unde s'a făcutŭ şi însinuarea, pentru ca sĕ se scie, că în adevĕrŭ nu este cunoscutŭ pănă acum nicĭ unŭ Românŭ de peste Carpaţĭ, care sĕ facă causă comună cu grupulŭ socialiştilorŭ. **O.**

ULTIME SCIRI.

La 29 Maiu s'au făcutŭ alegerile dietale în comunele rurale din Bucovina- Br. Pino din partida guvernamentală a obţinutŭ celŭ dintêiu mandatŭ în Rădăuţĭ-Sucéva-Câmpulungŭ; în Cernănţĭ-Storozinetŭ-Siretŭ s'a alesŭ, în loculŭ lui Tomasciucŭ, naţionalulŭ conservatorŭ Lupulŭ; în Vişniţŭ s'a alesŭ naţionalulŭ conservatorŭ Dr. Zotta.

Conflictulŭ anglo-rusŭ deocamdată s'a rerolvatŭ, spunŭ cele mai nouĕ scirĭ. „Daily News“ comunică, că a sositŭ în Londra rĕspunsulŭ definitivŭ alŭ Rusiei. Cabinetulŭ din Petersburg s'a învoitŭ, ca Meruciaculŭ şi Zulficarulŭ sĕ rĕmână Afganilorŭ. Prin urmare comisiunei alese pentru stabilirea graniţelorŭ i s'a uşuratŭ acum sarcina.

Din Belgrad se comunică scirea, că mai multe bande unite de triburĭ arnăuţescĭ au năvălitŭ pe teritoriulŭ sêrbescŭ la 28 Maiu n. atacândŭ sentinela dela caraula Nr. 21. Sórtea sentinelei nu se cunósce încă, dér telegrama care a adusŭ acéstă scire, spune că Arnăuţii au jăfuitŭ şi devastatŭ unŭ satŭ sêrbescŭ. Totŭ în acea ḑi au năvălitŭ bandele arnăuţescĭ şi la Curşumlje. Amĕrunte despre aceste năvălirĭ nu avemŭ încă.

Din Macedonia sosescŭ mereu scirĭ neliniştitóre despre agitaţiunĭ la revoltă. Se ḑice că atâtŭ guvernulŭ bulgarŭ, câtŭ şi celŭ grecescŭ vorŭ lua mĕsurĭ pentru a împedeca orĭce turburărĭ ce şi-arŭ avé isvorulŭ pe teritoriele lorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Pesta, 1 Iuniu. — Prinţulŭ de corónă a sositŭ erĭ diminéţă din Semlin, visità înainte de améḑĭ de douĕ orĭ esposiţiunea, dejunà în Casina naţională, ér la 1½ óre plecà la Viena. Aḑĭ au visitatŭ esposiţia archiducesa Clotilda împreună cu fiicele, infantina Isabela, archiducesa Reiner, Otto.

Berlin, 1 Iuniu. — Impĕratulŭ a petrecutŭ o bună nópte, a primitŭ erĭ multe lucrărĭ.

Paris, 1 Iuniu. — De diminéţă lumea s'a grămăditŭ erĭ la bara lui Victor Hugo în numĕrŭ fórte mare. Ordinea n'a fostŭ turburată.

DIVERSE.

O nenorocită otărîre. — America este patria celorŭ mai renumiţĭ notătorĭ, nisce adevĕraţĭ atleţĭ, carĭ se mândrescŭ cu puterea şi dibăcia lorŭ. Ne aducemŭ aminte de sfêrşitulŭ unui mare îndrăsneţŭ, care s'a încercatŭ anulŭ trecutŭ sĕ trécă cataractele dela Niagara înotŭ. Unŭ altŭ îndrăsneţŭ a plătitŭ cu viaţa o nebuniă totŭ cam de felulŭ acesta. Este vorba de unŭ profesorŭ de nataţiune, cu numele Odlum. Pentru a se deosebí de ceilalţĭ, acesta n'a găsitŭ mai bine de făcutŭ decâtŭ sĕ sară în »East-Rivière,« la New-York, de pe podulŭ dela Brooklyn, care are o înălţime de 42 metri. Stândŭ în picióre pe balustrada podului, Odlum şi-a întinsŭ braţulŭ stângŭ orisontalŭ, ridicându-şĭ braţulŭ dreptŭ d'asupra capului şi înaintândŭ cu piciorulŭ stângŭ s'a lăsatŭ sĕ cadă în apă dreptŭ ca unŭ I. La 30 metri, corpulŭ notătorului a începutŭ sĕ se întórcă în aerŭ. Odlum s'a încercatŭ de a-şĭ reluá posiţiunea perpendiculară, dér neisbutindŭ şi-a încovoiatŭ corpulŭ pentru a cădea ca o ghiulea, astfelŭ cum îşĭ esprimase intenţiunea mai nainte d'a sări. Dér nicĭ în acésta n'a pututŭ isbuti. Când s'a aflatŭ în contactŭ cu apa, îşĭ perduse deja orĭ-ce controlŭ asupra mişcărilorŭ séle. După ce a statŭ câteva minute supt apă, nenorocitulŭ a reapărutŭ, făcêndŭ tóte sforţările pentru a înota. Atuncĭ renumitulŭ căpitanŭ Boyton, legatŭ d'aprópe cu Odlum, se apropiă de dênsulŭ într'o barcă, se aruncă în apa în ajutorulŭ amicului sĕu şi-lŭ puse în barcă. Costumulŭ de baie ce purta Odlum era făcutŭ bucăţĭ; pelea în era sfăşiată în mai multe părţĭ şi când i se pipăi peptulŭ sângele ţîşnì, cu violenţă din plămânĭ, făcêndŭ unŭ sgomotŭ ca cum ar fi scăpatŭ apa dintr'unŭ robinetŭ. Nenorocitulŭ avea cincĭ cóste frânte şi tóte organele interne presintau lesiunĭ. Dupĕ o jumĕtate de oră espirà în suferinţele cele mai marĭ. Ceea ce caracteriză acestŭ incidinte este că poliţia, care fusese pusă în cunoscinţă despre proiectulŭ lui Odlum, oprise punerea lui în esecutare. De câte-va ḑile se făcea o supraveghere specială asupra podului de la Brooklyn, pentru a împedeca pe maestru notătorŭ d'a-şĭ esecuta planulŭ. Dér Odlum sciuse sĕ dejóce tóte mĕsurile printr'o stratagemă ciudată: câteva minute mai înainte de ora ficsată pentru a sări în apă, se vĕḑu pe podŭ unŭ individŭ îmbrăcatŭ într'unŭ costumŭ vărgatŭ, care atrăgea atenţiunea mulţimei ş'a poliţiei, permiţêndŭ astfelŭ profesorului de notaţiune d'a esecuta îngrozitórea sa otărâre. Este de prisosŭ sĕ mai spunemŭ că Odlum plătise acestŭ individŭ pentru a face o diversiune. Emoţiunea causată la New-York a fostŭ dintre cele mai marĭ. Se asigură că autoritatea are sĕ urmărescă »de complicitate într'unŭ actŭ de sinucidere« pe toţĭ cei carĭ au contribuitŭ la acéstă dramă, între carĭ se află şi căpitanulŭ Boyton. Culmea lucrurilorŭ este că mai mulţĭ notătorĭ, turmentaţĭ de demonulŭ reclamei, jură că se vorŭ încerca la rêndulŭ lorŭ a imita pe Odlum. Trebuie sĕ convenimŭ că Americanii suntŭ cu adevĕratŭ... Americanĭ.—»Român.«

***

Luarea cu asaltŭ a unui clubŭ germanŭ în Londra. — Ḑilele acestea s'a întêmplatŭ la Londra unŭ faptŭ dintre cele mai ciudate. Câte-va persóne fuseseră date afară din European-Club în Percy street; ele strigau şi se plângeau că au fostŭ furate. Mulţimea începù sĕ se grămădéscă în giurulŭ lorŭ şi poliţia intervenì. Constabilii se informară la clubŭ; dér le venì ideia, că individii pe carĭ îi căutau fugiseră în clubulŭ lucrătorilorŭ germanĭ, care se află faţă cu European-Club. Agenţii urcară scara. Găsindŭ uşile localului închise, le sparseră. Afară mulţimea se aduna din ce în ce mai multă; ferestrele fură sparte cu pietri. In timpulŭ acesta, constabilii întêmpinândŭ o opunere dintre cele mai marĭ, membrii clubului germanŭ se apĕrară contra agenţilorŭ, carĭ loveau în drépta şi în stânga cu vîne de bou; ferestrele, mesele, sticlăria, scaunele, lampele fură făcute bucăţĭ. Agenţii poliţiei primiră ajutóre, şi vr'o şése-decĭ de membri ai clubului, plinĭ de sânge, cu hainele sfîşiate, fură duşĭ la poliţiă; câţĭ-va din ei fură rĕu maltrataţĭ şi trebuì sĕ fiă duşĭ la spitalŭ. Mulţimea se grămădise d'alungulŭ stradei şi pe alee; ea aţîţa poliţia a ucide pe aceştĭ »cânĭ de Germanĭ.«

VOCĬ DIN PUBLICŬ.*)

Acelŭ june cu »purtare scandalósă,« după cum este numitŭ în notiţa din nr.108 a D-lui séu a D-nei N. (dér mai bine ḑisŭ: »cu unŭ obiceiu nevinovatŭ în momente de pré bună voiă« şi sĕ feréscă Dumneḑeu pe tótă lumea de alte obiceiurĭ mai rele«) rógă pe tóte acele onorabile persóne, carĭ póte se simtŭ cumva atinse prin glumele sale potrivite séu nepotrivite, făcute la maialulŭ din 12 (24) Maiu a. c. în entusiasmulŭ şi foculŭ petrecerei, sĕ binevoéscă a-lŭ scusá.

Acelŭ june nu a aflatŭ nicĭ în ḑiua petrecerei şi nicĭ a doua ḑi, cumcă s'ar fi simţitŭ cineva ofensatŭ prin o glumă a sa, numai a treia ḑi i sa spusŭ că s'a supĕratŭ o damă, pentru că ar fi cutezatŭ a-o sĕruta. Décă este adevĕratŭ acésta, atuncĭ regretă multŭ şi asigură acelŭ june pe acea stimabilă Dómnă, cumcă dacă s'ar fi aflatŭ în simţirile sale normale, n'ar fi făcut'o.

Éră Dlŭ séu D-na N.. dacă s'a simţitŭ ofensatŭ séu ofensată, n'avea decâtŭ a cere satisfacţiune dela acelŭ june pe calea privată prescrisă ómenilorŭ culţĭ, în care casŭ acelŭ june ş'ar fi împlinitŭ cu plăcere datoria cavalerescă.

Câtŭ pentru »botniţă,« junele care se căiesce acum de ce a făcutŭ, o lasă acelora cărora le place a cleveti şi a se interesa de afacerile altora, negligândŭ pe ale lorŭ proprii.

In fine se înţelege, tóte glumele şi urmările lorŭ privescŭ numai pe persóna acelui june şi nicĭdecum pe acea Societate, carea a aranjatŭ maialulŭ. S.

*) Pentru cele cuprinse sub acéstă rubrică redacţiunea nu este responsabilă.

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 30 Maiu st. v. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.90	Vênd.	8.91
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.86	»	9.87
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

din Moldova. Audŭ paşii părintelui, din când în când ei îmĭ spuneau că părintele trebue sĕ fie mai grosŭ de câtu mine. Câtŭ de bine se cunoscŭ ómenii cei groşĭ.

Uşa se deschide şi părintele Darie intră. Mĕ scolŭ mĕ recomândŭ şi-i depunŭ o sĕrutare înfocată pe spatele mânei sale celei gróse şi móle ca bumbaculŭ. Avém a face c'unŭ servŭ de ai lui Dḑeu — cătră carĭ păstrezŭ în inima mea o deosebită stimă, ca unŭ bunŭ crestinŭ ce suntŭ. Fără însĕ a'mĭ da unŭ păharŭ de apă rece, părintele Darie mĕ învită sĕ vizitezŭ biserica. M'am dusŭ după dênsulŭ. In biserică, sub unŭ pavilionŭ în drépta navei suntŭ móscele st. Iónŭ Novi. Mé închinŭ şi le sărutŭ, pentru care sĕrutare am datŭ unŭ galbenŭ şi mĕ simţiamŭ mândru că potŭ şi eu contribui céva pentru înfrumseţarea bisericei, care după veniturile ei ar trebui sĕ egaleze cu cele mai frumóse edificii din lume. Causa însĕ de ce biserica e ca vai de dênsa, este că părintele Darie e conservativŭ, ḑice că nu-i bine de-a împodobi biserica din nou, ca sĕ nu se supere văpsela cea veche.

Acuma nu sciu unde mergŭ banii bisericii? Gurile rele ḑicŭ, că d-lŭ Turturică, administratorulŭ acestei mănăstirĭ, îi papă — şi póte au dreptate. Aşa mi-a spusŭ unŭ călugărŭ din mănăstire, că acoperirea turnului de care am vorbitŭ — sĕ fi costatŭ peste 1,000 de fl. v. a. — şi apoi sĕ nu credeţĭ că era de tinichea, ci de draniţă (şiţă, şindilă). Misterulŭ acestei sume constă în aceea, că administratorulŭ aducea unŭ carŭ de draniţă la mănăstire, ér trei acasă la dênsulŭ.

Dér sĕ vĕ spunŭ ce am păţitŭ cu părintele Darie.

Cum vĕḑù părintele Darie c'am pusŭ unŭ galbenŭ în discŭ, cunoscù că nu sunt ciocoiu, ci boerŭ de némŭ şi-mĭ ḑise: póte veţĭ plătí unŭ sărindarŭ — pentru sănĕtate. »Tocmai am de gândŭ« îi respunsei şi-i scotŭ cincĭ galbenĭ. Era de faţă şi d-lŭ administratorŭ. De s'a rugatŭ, măcar în taină, nu sciu, ceea ce sciu este că n'au amintitŭ nimicŭ despre acésta celorlalţĭ călugărĭ.

După ce am visitatŭ biserica cu de-amĕruntulŭ, mĕ întorseiu în odaiă cu gândŭ, că voiu căpĕtá ceva şi de partea gurei, că mĕ ajunsese sórele la óse. — Aşteptŭ mâncare. Tufă. Vréu sĕ vorbescŭ cu administratorulŭ, elŭ s'a făcutŭ nevĕḑutŭ. — Atuncĭ îmĭ gândii, totŭ mai bine e pela mânăstirile nóstre din România, căcĭ capeţĭ şi de mâncare, ér aicĭ — răbdărĭ fripte — cu tóte că fondulŭ religionară din Bucovina plătesce 300 fl. pe anŭ pentru fiecare mânăstire, ca sĕ aibă cu ce sĕ primescă călĕtorii. Mĕ preâmblu apoi prin casă, vréu sĕ vĕdŭ bucătăria şi aşŭ fi plătitŭ sĕ-mĭ fi datŭ ceva. Dér numai semnŭ de bucătariă, căcĭ călugării nu mănâncă toţĭ la unŭ locŭ, ci pe unde potŭ. Unulŭ rutênŭ, cu barbĕ mare galbenă, mănâncă prin birturile cele mai murdare.

Nu sciu de scie inspectorulŭ mânăstirilorŭ I. P. Cuvioşia Sa archimandritulŭ Arcadiu despre unele şi altele ce se petrecŭ în acéstă mânăstire atâtŭ de desŭ visitată de noi Românii din România şi nu fără de a-i da ajutorŭ. Mi-a aducŭ aminte că mânăstirea acésta capĕtă ajutorŭ şi dela Mitropolia din Iaşĭ, pe lângă aceea mai are vre-o şéseḑecĭ de fălcĭ de pămêntŭ arabilŭ şi iazŭ la Bulaiu pe carĭ le ţine administratorulŭ ca plată în suma de 300 de florinĭ, vênḑêndŭ apoi pe anŭ falcea câte 25 de fl. — Écă speculaţiune, pe când bieţii călugărĭ n'au ce mânca şi suntŭ necesitaţĭ a umbla prin cârciume ca sĕ mănânce.

Rĕsbitŭ apoi de fome îmĭ iau pălăria şi mĕ ducŭ în tergŭ. Intru în otelŭ la »Langer« şi aicĭ aflu ceea ce la mânăstire n'amŭ pututŭ afla nicĭ cu parale. Imĭ poftescŭ poftă bună şi mănâncŭ ca unŭ leu.

Unŭ domnŭ, care şedea aprópe de mine, începù cu mine o conversaţiă şi, după una alta, ajungemŭ cu vorba la societatea „Scóla română«. — Imĭ era cunoscutŭ din foi că e cu aspiraţiunĭ bune, dar nerealisabile. Şi étă de ce: Domnulŭ de mai susŭ se plângea, că preoţimea bucovinénă arŭ fi indolentă faţă cu acea societate şi pe de altă parte îmĭ ḑicea, că ajutorarea scolarilorŭ românĭ nu se face fără ca nepotismulŭ sĕ nu jóce rolulŭ sĕu. — Cum aşa? (Va urma)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.10
Rentă de hârtiă 5%	93.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—
Bonurĭ rurale ungare	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.80
Renta de hârtiă austriacă	82.50
Renta de arg. austr.	82.40
Renta de aurŭ austr.	108 10
Losurile din 1860	138 75
Acțiunile băncei austro-ungare	860 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288 50
Act. băncei de creditŭ austr.	287.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.85
Napoleon-d'orĭ	9.86
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.04
Londra 10 Livres sterlinge	124.50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 16 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	—	89½
Renta rom. amort. (5%)	—	92⅝
» convert. (6%)	—	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	—	31
Credit fonc. rural (7%)	—	102¾
» » » (5%)	—	85⅜
» » urban (7%)	—	98¾
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	—	84
Banca națională a României	1165	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	278½	—
» » » Națională	225	—
Aurŭ	10.90%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ face la 1 şi la 15 ale fie-cărei lunĭ. *Administr. „Gaz. Trans.“*

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta a călei ferate órientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
Predealŭ (	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
Sighişóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	—	3.19	5.19	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
Cluşiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.31
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mezö-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 0[illegible]	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.1[illegible]	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.09
Szolnok	10.37	3.4[illegible]	7.29	9.11	11.46
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	6.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.75	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.2[illegible]	2.31	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.1[illegible]	3.41	—
Bucia	—	—	12.4[illegible]	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.3[illegible]	6.24	—
Cluşiu (	—	10 0[illegible]	5.05	6.43	—
Cluşiu (	12.05	10.16	—	7 03	—
Apahida	12 31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3 32	11 45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.4[illegible]
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.4[illegible]	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.24	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	5.3[illegible]	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
Predealŭ (	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.4[illegible]

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.